

KANADSKÉ LISTY

Second Class Mail. Reg. No. 3088

BOX 520, STATION "D", TORONTO, ONTARIO, M6P 3K1 CANADA

No. 8., Vol. 23., srpen - August 1990.

len na talóny Nových „Několik vět“

"Nové Valašsko",
11.7.90.

PESIMISTA?

Obraz, na němž Jan Amos Komenský nabírá kus hlíny a ze dojemného doprovodu nejbližších odchází do polského exilu, visel kdysi v každé venkovské malotřídce, jako zosobnění soucitu s vyhnanci. V minulých čtyřech desetiletích nahradil nostalgii z kontextu vytržený veršík: „Opusti-li mě, nezahynu. Opusti-li mne, zahyneš!“. Jako varování pro ty, kteří by snad nechtěli respektovat „poznanou nutnost“ uzavřené společnosti. A jak je to se vztahem k exulantům v záři sametové naděje?

Je zbytečné se zmiňovat o tom, že exulantství je součástí našeho národního osudu. Vždyť počínaje přinejmenším rokem 1948 měla každá generace svoji vrstvu, rozhodnutou žít mimo zemi narození. K dnešnímu oslabení duchovního života přispěly zvláště ty dvě poslední — pounosová a posrpnová, představující obilné půlmilionový exodus. Triumfální návrat do staronové vlasti byl pak pro mnohé naplněním odvážných exulantských snů, vítězstvím nad dřívějším režimem a malou osobní tragédií zároveň. Tisíce našich spoluobčanů jižních dosud na západ od železné opony po příjezdu zjistilo, že celá dlouhá léta žily v iluzi, spočívající v přirozenosti návratu. Tito lidé museli ke své hrůze zjistit, že už zdaleka nejsou Češi a Slováci, ale Němci a Francouzi, kteří nějakým nedopatřením ještě mluví česky a slovensky. Zhroutl se jim tak svět, protože zjistili, že ani ne tak společné vzpomínky a jazyk, ale způsob myšlení a života dává člověku pocit národní identity. A proto si kladou zcela logickou otázku: Mohu tady ještě nadále žít?

Vedle nemožnosti se vcítit do normalizačního mechanismu myšlení tu na ně čeká i tradiční maloměstský rasismus, vybíjející se odjakživa ve slovním chřelákování všeho nekonformního, co se jen trochu odchyluje od normy. Tak trochu jako špatné svědomí chlapů starousedlci navrátilci, nenamocené v bahné totalitě, neboť tváří v tvář exulantům si většina jasně uvědomuje existenci větší či menší hrůdy měla na hlavě. Místo vlastní sebe-reflexe však dopadnou na navrátilcovu hlavu fráze o zradě vlasti a spokojeném životě na Západě. V neposlední řadě vede tuzecké k podobným agresivním výlevům i obava z konkurence, která ovšem by měla být s přechodem na vládu trhu zcela přirozená. Přijít musí a to i bez exulantů. Nechci výše uvedenou kritiku zpochybnit neodůvodněnou totalitou fakt, že hlavní protikomunistický odpor se odehrával v Česko-slovensku. Na tom nemá ovšem podíl šovinistická většina, ale hrstka ideologických disidentů.

Jak mám ale chutit po občanech aby se chovali k exulantům vlnidněji, když něžně-revoluční úřady se k nim staví ještě ohýdněji. Jak jinak si lze vysvětlit dlouhé tahanice kolem morálních a právních rehabilitací, nahlédě na skutečnost, že si navrátilci ani nemohou koupit byt? Jestliže totiž Čalfova vláda získala moc legitimně, na základě poslušnosti moci, musela nutně převzít i hříchy vlády minulé — tedy i problém exulantů. Ti na svou morální rehabilitaci z ust předsedy vlády stále marně čekají. Stejně tak jako byvalí muklové, hnipci desítky let v komunistických koncentracích, kteří oprávněně požadují označení svého úsilí za třetí národní odboj. V tomto případě ovšem nemám na mysli onu konzumní část emigrace, která si svůj protikomunistus a disidentství vybíjila teprve v utečeneckých taborech.

Ruka se, že člověk vracející se po více jak 6 letech zpět do vlasti, prožívá nový exil. Jestli budou někteří navrátilci ochotni prodělat martyrium reexilu, záleží také z velké části na postojích domácí části národa. Měli bychom k nim tedy přistupovat ne jako k nevztaným hostům, ale obětím národního údělu, který může třeba zrušit dolehnout i na nás...

Bohumil Pečinka

"Stud. Listy", srpen 90.

[Hradec, 25. 5. 1990 — 1b] —
Faltsovatelé výjezdních doložek, převedení přes osmdesát drůty přišli o práci a cestující aeroliny o uzrnutí. Už rekordně dlouhou dobu letecké spoje z Hahy do Bratislavy létají o pravdu z Hahy do Bratislavy a nikoliv do Mnlsku pod Alpou, kam je nelednou dovedl pilot, šimraný v zátyku hlavní pistolé.

Lemurie totiž otevřela své hranice a prostý lid může suobně vyrazit dobyt svět. Tedy pokud mu stačí jednou za rok přidělené nevelké devizové prostředky. Ze je však důležitější drát čelo než popluží ní dvůr dokázal už v minulosti třeba Cingischán, který se také vydal dobývat svět, aniž by předtím škemral v bankách, směrdrnách a u veksláků. Fodníkovi Lemuriané ovšem nestrádají nedostatkem koupěschopnosti. Naopak dokázal na burzy a blesk trhy dovést takové cizozemské celky, za jaké ještě před dvěma stoletími primitivní ngrady byly ochotny vyplatit celé kontinenty.

Otevřená hranice má však i své stinné stránky — že je totiž jaksi obousměrná. Přijítel si sousedě s tvrdou měnou a za svůj hodinový výdělek si opatruje, na co domáclí tušiny šel. Udržel zdejší lid, když v lemurských luxusních prodejnách vykoupil šanghaie nefaládkoušších salámů, aby šel domá krmil psy a kočky. Přeslácel mlsní prostopásné dívky, takže prostý občan lemuž ideologická reforma umotnila právo na sexualitu, nadále v tvrdě finanční konkurenci musí zůstat domáclím kuličem. K momentálnímu nedostatku cukru se dokonce prositých, že jen vykoupit turistů z jistého tropického ostrou, který tímto cukrem bude zpřem 150 let spícíct vybudován cukrovaru.

Nastala tedy objektivní nutnost přilivu cizinců zabránit. Příklady z jiných zemí by se našly. Někde vám neprodají pldto, pítl, jinde si dokonce vůbec zruší vlastní měnu. Řesent to ovšem není — šikanný si dokonce konzerny, kanystři s vodou, vyšmell valutu.

Lemurská vláda se proto racionálně rozhodla uchopit oec za opačný konec. Od počátku příštího měsíce je zakázán všem cizincům přístup na toalety. K jejich použití jsou nutné talóny, které si tuzecké předložené občanského průkazu zakoupí na poštách. Talóny jsou podle poslední dvojí — malé a velké. Malé jsou prosté útržky, velké pak dvojitělové. Jsou totiž natřeny na dostatečně ploše hebkého papíru. Praktická realizace však bude zdušet i na odpovědnosti provozovatelů toalet. Ti jsou momentálně s vládou ve sporu a hrní se náhrhu, aby část odměny za práci pobrali v naturálních.

Teprve čas prokázá, co tato opatření přinesou, co regulovaný cizinecký ruch Lemuril zanechá. Jiz dnes je však jasné, co zde cizinci určitě nezanechají.

"Pochoden".

(čtk): V posledním čísle nezávislého týdeníku Kurýr, který vychází v nakladatelství a vydavatelství Novinář, bylo publikováno prohlášení signatérů Hnutí za občanskou svobodu a názvem Několik vět 1990. Podpsali se mj. Petr Cibulka, Jan Adam, Bedřich Hlinka, Jiří Medek, Lubor Faltejský, Eva Vidlářová a jiní.

V prohlášení se uvádí: „Několik vět po roce znovu. Před rokem, 29. června 1989 byla zveřejněna petice občanů známá jako Několik vět. Na všechny zveřejněné požadavky byly však k dnešnímu dni splněny. Proto jsme opět tady. Jsme znepokojeni vzejem posledních dnů, zejména před volbami a po volbách.

1. Znovu nás znepokojují tlaky na svobodu informací, stejně jako nedostatečná informovanost veřejnosti. V podstatě jsme nahradili vládu jedné strany nedvídou strany druhé. Všichni jsme teoreticky Občanské fórum a všichni můžeme údajně hovořit o věcech veřejných, ale vša je jako vždy jinak. Disidentská špička, které stály u zrodu OF, a které měly opravdovou důvěru nejširší veřejnosti, už dávno odešly do nejvyšších státních funkcí a úřadů a u vesla zůstala více než pátá garnitura „foristů“, u kterých věřšinou není ani čitelná minulost, a kteří zabili původní krásnou myšlenku, že OF se automaticky samo zruší vznikem prvního státa. Namísto toho drží u nás politickou moc samozvaná vzniklé KC OF, jehož zástupci opili vítězství se rozhodli pokračovat ve smetaně kariéře.

2. Jakákoliv kontrola členskou základnou, aniž bychom měli na mysli politiku kádrování z období „starých pořádků“, není možná. Přesto si myslíme, že v tomto absurdním provizoriu, ve kterém př OF zůstane neředěným politickým hnutím bez členských průkazů, nelze ponechat náhodě to, jakým směrem se bude to provizorium ubírat.

KONEC VEKSLÁKŮ ? (Nebo spíše - státní konkurence ?)

Příští týden si lze koupit devizy nejen za celkem stálé ceny v limitu do 2000 KčS, ale také na devizové aukci, která se uskuteční 25.7. (a pak každých 14 dnů). Zájemci mohou už teď zajít například do některé pobočky Komerční či jiné banky a blíže projednat podmínosti. Minimální nákup u Komerční banky je 200 DM, na což budete potřebovat zhruba 5000 KčS. Je to drahé, ale je to tady: kdo dosud potřeboval vý deviz, měl pouze nelegální možnost jejich nákupu. Teď to možná přijde zpočátku trochu dráž, ale úvodní vysoká cena může být jen věcí dočasnou. Na poslední aukci se americký dolar prodával za 36,40 KčS. (LN 18.7.)

A CO MORÁLKA ?

Pamatujte se ještě na tu překrásnou atmosféru polistopadových dnů? Jak jsme si říkali, že demokracie, to je to pravé, že i když budeme utahovat opasky, budeme je utahovat rádi... V této povznesené náladě jsme oslavili vánoce i Silvestra, část ledna i únor... ale pak si řada lidí řekla, že demokracie se nelze najít. A většina z těch, kteří nadšeně mluvili o morálce, svědomí, o tom, že je třeba se postavit na nohy a narovnat záda, se vrhla do obchodů, jako kdyby čekala konec světa. Nejprve pouraviny, posléze benzín a od věřejška nákupní horečka v drogeriích. Souběžně s těmito projevy se objevily řeči a úvahy o tom, co by vláda měla dělat, jak by to měla dělat, a že to dělá špatně, protože to a ono mohla nebo měla předvídat. (Lze předvídat iracionální chování ?) Začali jsme sklízet, co jsme neseli a s největší pravděpodobností to budeme sklízet ještě dlouho ! Měli bychom si to uvědomit. Všechno to naše křečkování a kibicování nás staví do ne příliš pěkného světla. A pochopitelně nahrává silám, které záuim mlčí. Zlověstné mlčí...

Jozef Veselý (Večerní Praha 19.7.)

VODA ZA KORUNU

V kralovehradecké tržnici začaly Vodovody a kanalizace Hradec Králové ve spolupráci s družstvem Redos prodávat vodu pro kojení. Každý den ji dováží potravinářská cisterna z pramene v Třebechovicích pod Orebem a jeden „točený“ litr stojí jednu korunu. Cena, pravda, není nejnížší, ale i tak je o chemicky neupravenou vodu velký zájem: denně se prodá průměrně 500 litrů (pv)

Něi to tak dávno, co sa strýček Matúš, se-
da na lavičku na roz-
novském Masarykově námě-
stí, zamýšľal nad našou ces-
tú k tržní ekonomice. A
jako správny a rodilý Va-
lach, si k tomu budúce
nebral servitky.

„Synku, tak se ná zdá, že
sa k tomu novému barému
jak to hladný na veľkú stra-
na V apatyce, kerá už dáv-
na aestáči, fronta. A kdorí,
kdy bude mať Rožnov dru-
há. V rajšazence, aj dyl je
začátek týžňa, je takéj
fronta, lebo je otvorená o-
nem jedna prepážka, a dra-
hěj ti nápis poradí, že ta
obslužijá o prepážky vedla,

obľáhaněj jak Stalingrad. V
Rožnove nakupujú chlap v mon-
térkách, tož teda ad v pra-
covní době, pľná adrážár-
ská kabelu pľva, na stav-
bách nanážděť toho chlapa,
který by sa aspoň opíráj o
tú lopatu, vykopať kaul-
ly sa nezahrať a neohra-
zené, tož do nich se záfal-
stva móžeš skočíť. Navím,

navím, řeči máme furt dost,
anem chybí to blavot —
práca...

Už to tak bude. Česta „je
zarubané“ a my, msto co
bysmo po ní pľna váccky
překážky hualí štučkem,
bledáme postarší pěťinky a
chodáčky. Tajak po celých
aplyaulých čtyřicet rokě. A
strýček Matúš k tomu do-
dává: „Veli přý patřime v
Evropě k posledním. Pro
připad, že by to bylo etčo
horší, sem si nálež strom.
Ně, věšat se nebudu, to a-
nem aby sem měl na čem
sedět, až budem sto rokě
sa opíeami.“ (k)

Bar'ova nemocnice

Zlito [du] — „Nesl možno
státiť trvale zdravým mael ne-
mocnyml, jako není možná býti
šťastna mael nešťastným, jsem
šťasten, že výsledky naší práce
umožňují nám založit tento útvar,
aby chránil zdraví našich spola-
pracovníků a spolaobčanů.“ Tato
slova pronesl Tomáš Bar' v roce
1927, kdy byl otevřen první pavil-
lón jeho nemocnice. Stalo se tak
do roka od zahájení stavby celá-
ho areálu, který jako prval v re-
publice byl řešen formou nízkých
oválných uprosřed zeleně. Teh-
dejším stavbářům mžduze závidět
nejou rychlost práce, ale i velko-
rysesti projektu. Dnešní nově ná-
kolkapastrové pavilóny vedle pů-
vodních připomínají kasárna.
Bar'ova slova vyřčená při otevře-
ní nemocnice si možná přáčíst
i na pamětní desce, která spolu
s Bar'ovou bustou byla věřna slá-
vnostně odhalena na prval budově
při přiležitosti výročí tragického
umrtí Tomáše Bar'. Od věřejška
také nemocnice nese jméno svého
zakladatele

DIED: Founding director of Canada's Unitarian Service Committee and companion of the Order of Canada Lotta Hirschmanova, 80; of cancer, in Ottawa. Hirschmanova, a native of Czechoslovakia, ran the organization, which she formed to aid victims of hunger and poverty around the world, from 1945 until illness forced her to resign in 1982. Many Canadians will remember her for the television commercials that she narrated in her heavily accented English.

Kanadské Listy

INDEPENDENT MONTHLY
IN CZECH AND ENGLISH LANGUAGES.

Publisher and Editor: Mirko Janeček.
Tel./416/ 278-4116.

Články, objednávky inserátů, opravy
adres a předplatné lze poslat na:
"KANADSKÉ LISTY", Box 520,
Station "D", Toronto, Ont. M6P 3K1.

Pokud jsou články podepsané, nemusí
se redaktor ztotožňovat s jejich
obsahem.

Předplatné na 1 rok:

Kanada a USA ...	\$ 17:00
Zámorí lodí ...	\$ 20:00
Zámorí letecky ...	\$ 30:00

JEDNOU VĚTOU

Revue "Maclean's" přinesla nedávno ve své knižní části pozoruhodný článek o nové knize V. Havla "Disturbing the Peace", 226 stran, \$26. Vyšla v Random House a v přehledu knih, které v současné době jdou nejvíc na odbyt, je tato kniha už na 4. místě! Autorem článku je John Bemrose a nazval jej "Jailbird president". --31.7. přinesl list "Globe and Mail" jiný zajímavý článek o pres. Havlovi "A saint steps down", který komentuje kriticky setkání mezi pres. Havlem a pres. Waldheimem v Rakousku. --Obchodní příloha téhož listu ve svém zářijovém čísle /publikace se jmenuje "Report on Business"/ je ukázkou z připravované knihy "Bata-Shoemaker to the World" z pera Tomáše Bati ve spolupráci se Sonjou Sinclairovou. Ukázkou nazvali "Return of the Native". Týž den přinesl list článek o imm. museu na Ellis Island v NY, kde byl T. Bata v r. 1939 krátkou dobu internován. --31.7. zemřela v Torontě pí Marie Tesařová. --Novým ředitelem populárního krajanského denního ústavu Kampeličky se stal ing. Jiří Láša. --R.P. miluje Barbados. Objevila Harrissmith Beach, poblíž St. Philip. --Mike Chaloupka patří mezi nejlepší současné kanadské wolebalisty. --2.9. bude u sv. Václava v Torontě kázat olomoucký arcibiskup dr. Fr. Vaňák. --Dr. Stanislav Ředina oslavil v Torontě "85". --Opereta "Cikánský baron" se bude dávat v Torontě v září. Informace: 465-2912. --Dámský odbor vydal informativní leták o své činnosti a o svých plánech. --Anne Gregorová, dcera Tibora Gregora, napsala pro "Toronto Star" 10.7. velmi podnětný článek "Will capitalism destroy golden Prague?". Anne žije v Los Angeles, CA. --Zdeněk a Ev. Pražákovi byli v Torontě u Tondy Štrobacha, ale hlavně, aby se rozloučili se Zd. Slávikem, než odjede na stálo do ČSFR. S velkým zájmem si prohlédli novou radnici v Mississauga. --Miloš Suchma dostal dopis od Gen. rady Rep. Unie v Praze v souvislosti s článkem "Nežádoucí velvyslanec", který přinášíme na str. 7. Rep. Unie plně stanovisko předsedy Čs. sdružení v Kanadě podporuje. --Se zpožděním vyšel ve "Východočeském Večerníku" článek "Za Havlem do Toronta" z pera J. Sobotové z Clevelandu. Vystihla situaci znamenitě; lituje, že jsme pustili ke slovu demagoga č. 1 z řad slovenských separatistů. Prof. S. Reiniš se domnívá, že se jim "zastavily hodinky" a že Slováci doma se na česko-slovenské vztahy dívají jinak, než Slováci v Kanadě. --Canada-Czechoslovak Bus. Association se sejde na Masaryktownu 25.8. --22.9. bude v Can. Military Institutu, 426 University Ave., Toronto, oběd organizace "Education for Democracy". Promluví gen. guvernér Kanady, Rt. Hon. Roy Hnatyshyn. Vstupenky jsou po \$135. Další informace: 392-0500. --Lesní inž. Mirek Fajrajzl, pounorový exulant, žije v Kanadě, Ont. Plánuje cestu do staré vlasti. --Matka I. Tondra byla roz. Zátková z Č. Budějovic. Jedna větev rodiny Zátků žije v Oakville, Ont. --Libuše Šlechtová hledá Josefa Buřila. --Kdo ví adresu Martina Týmy a jeho paní Gabiny? --Plk. Miloš Krampera je čs. voj. a let. attaché v Ottawě. --Jiří Nykl se přesunul ze Španělska do Mississaugy. Oceňuje morální pomoc "KL", které jsme mu posílali. --K. Reichelt hledá Julu Novotného. --Pluhařovi /Winn./ letí do Prahy 8. října. Míří do Plzně a do Škodovky. --29.8. slaví v Torontě své 80. narozeniny Jan Kořínek. Je to krajan po všech stránkách úspěšný. Blahopřejeme!

Pražské uzenářství

638 Queen St. West,
TORONTO, ONT. M6J 1E4

Tel.: 364-1787

Tuto historickou fotografii jsme si půjčili z archivu inž. Jarmily Joštové /dcery prof. Ludmily Hostomské/ z Hradce Kr. Je to profesorský sbor reálky v Pardubicích koncem šk. roku 10. července 1942. Sedící zleva jsou: Nedvídková, Šklíbová, ředitel Ant. Blahout, Hostomská a Svobodová. Stojící zleva: Mašek, Svoboda, Weiner, Ryba, Havel, Fejchl, Štork, Kraus, Cvrk, Buchart, Novotný, Smlsal, Trnka, Faltus a Kotyk. Podle posledních zpráv žijí z těchto profesorů dnes jen 3 osoby: manželé Svobodovi v Třebíči a prof. J. Kotyk v Pardubicích. Ustav si prožil své v r. 42.

BUDE VÁS ZAJÍMAT

lečnost. Základní myšlenky Společnosti přednesl čs. krajanům na Masaryktownu dne 6.5.90 dr. Václav Dušička z Prahy. Předmětem činnosti bude rozvíjení politických, kulturních a turistických styků mezi zájemci z ČSFR a z Kanady - členy Společnosti, bez ohledu na státní příslušnost či národnost. Společnost se bude věnovat dětským táborům; pro krajanské děti z Kanady bude zajištěno v krásné přírodě nedaleko Zbraslavi, jižně od Prahy, komplexní ubytování s výukou českého jazyka. Oblasti činnosti budou upřesněny po shromážděních členů v Praze a v Torontu. Přihlášky do Společnosti a pozvánky budou posílány všem, kteří projeví zájem. Za Přípravný výbor: Dr. Václav Dušička, Hausmannova 3047, 143 00 Praha 4 - Modřany či Ing. Míroko Janeček, 388 Atwater Ave., Mississauga, Ont. L5G 2A3, Kanada.

Zprávu o založení Společnosti přinesou v příštím čísle "Republikánské Listy", jakmile bude schválena existence organizace příslušnými vládními místy. Další podrobnosti se postupně objeví na stránkách "Kanadských Listů" a pod.

Šik Sokolů a Sokolek z Kanady během nedávného slavného VII. Vsesokolského sletu v Paříži. Byla to dojemná událost.

**CZECHOSLOVAK (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED**

Kampelička

740 SPADINA AVE., TORONTO, ONT. M5S 2J2
925-0557 NEBO 925-9985

Výhodné úroky na 1, 2 a 3 roky
Speciální úrok na vklady nad \$30,000

Všechny vklady jsou pojištěné
u "Ontario Share and Insurance Corp."

Neplatíte servisní poplatky za:
vystavování šeků
dopředu datované šeky
bankovní šeky
telefonické transfery
zastavení výplaty šeku (stop payment)
výběry hotovosti z daného vkladu
vysoký úrok na šekovém kontě

Otevřeno: pond., čtvrtek a pátek 10-7; úterý a středa 10-5.

kultura

Zemřela vzorná žena

Hybná síla v kulturním životě našich krajanů v Torontě, paní Marie Morelová, 82, odešla z našeho středu dne 4. srpna t.r. A protože je období prázdnin, mnoho lidí se o jejím odchodu doví až při čtení tohoto nekrologu. Byla iniciátorkou mnoha zdařilých kulturních podniků, hlavně ve spolupráci s Dámským odborem a její předsedkyní, paní Blankou Rohnovou. Proto je na místě, že budeme citovat její slova, která pronesla nad rakví paní Marie v kapli na Mt. Pleasant hřbitově 9. srpna:

"Jako předsedkyně Dámského odboru Čs. sdružení v Torontě, chtěla bych projevit upřímnou soustrast rodině naší zesnulé, Marie Morelové. Také bych chtěla projevit smutek nad ztrátou, kterou naše krajanská obec utrpěla odchodem naší milé sestry. Při vzpomínce na Marii, první věc, která přijde na mysl, bylo její vlastenectví. Nikdy nepřestala milovat svou starou vlast. Byla hrdá na svůj původ a s nadšením podporovala naši kulturu a umění. Krátce po příchodu do Toronta se Marie a dcera Nelly staly členkami našeho spolku. Byla to dynamická dvojice. Marie měla svůj vlastní styl, byla vytrvalá a prvotřídní organizátorka. Ale hlavně měla geniální nápady a navíc kuráž k jejich provedení. Některé z našich nejlepších programů byly výsledkem její plodné fantazie: Večer Jaroslava Seiferta, Večer Karla Ančerla a Vzpomínka na Anne Frankovou s Oskarem Morawetzem, Večer věnovaný umlčeným čs. spisovatelkám, a ten nejnáročnější program: Koncert s Oskarem Morawetzem a Janem Rubešem. Na přípravném komitě tohoto koncertu jsme byly čtyři pod jejím vedením; plánování bylo tak přesné, že výsledek byl kulturní večer, na který mnoho krajanů dodnes vzpomíná. Také se s ohromným elánem zapojila do našich Bazarů. Zde jsme měly možnost poznat její smysl pro humor a její umělecké cítění. Stále něco vylepšovala a měnila. Hodně nám pomáhal v té době i její manžel, dr. Morel. Velikou tragédií pro sestru Morelovou byl odchod jejího manžela. S ním odešel i kus jejího elánu pro život.

Jako malá dívka v Praze, tuším v r. 1920, Marie byla jednou ze stovky žákyň, které se měly setkat s prezidentem-Osvoboditelem T. G. Masarykem. Na tuto návštěvu na pražském Hradě a na stisk jeho ruky vzpomínala po celý život. V únoru letošního roku se podobná situace odehrála na torontské universitě, kdy měla možnost poznat a stisknout ruku prezidentu Havlovi. I v poslední době, kdykoliv jsem s ní mluvila o politických změnách v naší staré vlasti, vždy ožila a byla znovu plná elánu. Bylo pro ni krásné, že se dožila osvobození své rodné země, kterou tak milovala.

Sestřičko Morelová, jménem všech členek našeho spolku se s Vámi loučím. Budeme Vás postrádat." Bylo jenom vhodné, že v rámci rozloučení se zesnulou, sestavil prof. dr. Oskar Morawetz ve spolupráci s Nelly jedinečný hudební program, který obsahoval jak oblíbené národní písně paní Marie /zpívala Jarmila Novotná a u klavíru byl Jan Masaryk/, tak klasičku, např. Smetanu, T. Albinoniho, Bacha a j.

MOREL Marie A. — On August 4th, 1990, at Riverdale Hospital. Beloved wife of the late Dr. Joseph A. Morel. Dear mother of Eleanor Lisy and Thomas Morel. Service in the Carfrae Chapel of Mount Pleasant Mausoleum, on Thursday at 12 o'clock. Friends will be received from 11:30 a.m. until time of service. Mrs. Morel was a longtime member of the Czechoslovak Women's Council, where her contribution will always be remembered. Donations may be made to the Czechoslovak Women's Council, Social Work. (Arrangements by the Morley Bedford Funeral Home)

Signál

se ptá,

president odpovídá

Pane presidente, jak probíhá a jaké má perspektivy jednání o odchodu sovětských voják z Československa?

— Tuto otázku jsem předvídal, a proto jsme pozvali tiskového mluvčího ministerstva zahra-

ČTVRT HODINY OD NIAGARSKÝCH VODOPÁDŮ.

T.G. STREET
Q.E.W.
Niagara 200 Niagara St.
ST. CATHARINES
645-7300
George & Hana Beneš

ničí pana Luboše Dobrovského, který na ni může odpovědět podrobněji. Můj názor: Máme samozřejmě zájem, aby sovětská vojska co nejdříve odešla. Je to v zájmu stability v naší zemi i ve střední Evropě. Ovšem poté, co jsem v noci dostal poselství pana Gorbačova, uvědomil jsem si některé důvody sovětské strany, které musíme brát v potaz. Nejde totiž jen o sedmdesát tisíc vojáků a jejich rodiny, ale také o velké množství munice, která se zde za dvacet let nahromadila a neví se, jak ji rychle odštěhovat. Rolí hrají i vnitropolitické problémy SSSR.

SETKÁNÍ S MALÍRKOU LIBUŠÍ ŠLECHTOVOU BOURGUIGNON

RESTAURACE U Šlechty v pražské Stromovce — to byl v první půlce našeho století skutečný pojem. Přesně 300 let až do roku 1950, se došla takhle hospůdka ve Šlechtovicích rodině z generace na generaci.

Chodívali sem malíři (Švabinský, Mucha), hereci (např. Mošná, Ema Desná, Tedy vyrůstala i vnučka posledního majitele Libuše Šlechtová. Chtěla být malířkou jako pan Švabinský, který ji brával na křídla a vedl ruku při prvních dětských kresbách.

Libuše se malířkou skutečně stala, avšak její obrazy jsme zatím vidět nemohli. Zato je znáji ve Francii, Itálii, v Anglii a některých zemích Latinské Ameriky.

"V roce 1957 jsem končila základní školu," vypráví paní Šlechtová Bourguignon (tak ani dnes celé její příjmení), která se teprve po 22 letech mohla znovu přijít podívat na své rodné město, dceř, přítel. "V posudku jsem měla napsáno: a buržoaz-

ní rodiny. A tak jsem místo na střední školu šla dělat pomocnou dělnici, pak písničku, sekretářku. Přesto jsem na večerní škole složila maturitu a chodila na kursy kreslení a malby k profesorovi Svobodovi a Kleczkovi.

Koncem roku 1968 jsem odešla přes Vídeň do Itálie.

"Začátky nebyly lehké. Ale dostala jsem se tu ke

studování jazyků (ovládám jich sedm) a po večerech malovala. Také jsem cestovala — do Londýna, do Řecka... V roce 1975 jsem se vdala a žila nějaký čas s manželem na jihu Francie. Byla jsem okouzlena barvami a sluncem francouzského jihu, krajem, kde tvořili takoví umělci, jako Cézanne, Van Gogh. Věnovala jsem se výhradně malbě a zača-

ly to roky plně dobrodružství.

Vale tvorba je velmi pestrá — v technice i žánrech. Krajiny, zátiší, portréty, malby na hedvábí, ulepa akvarely, kresba tuší...

"Ano, mám ráda změnu, ráda experimentuji. Ráda kreslím krajiny svých snů, reminiscence na prožitá chvíle. Majováním se hráním i proti stressům."

Do Prahy jste přiletěla pouze na několik dnů. Co bylo jejich náplní?

"Přijela jsem s přáteli, neak pomoci nám, Českoslovákům. Já se totiž v cizině cítím Českou snad ještě víc než před svým odchodem. Všude taká svůj původ zdůrazňuji — i když už dvacet let nemám československý pas. V Praze jsem jednala s panem náměstkem ministra kultury dr. Simonem — například o možnostech výměny studentských stipendií, navázání nových styků mezi československými a francouzskými městy; mám velký snah je také výstava mé práce v Praze. Dosud se mi neplní. Snad letos?" (kra)

Snad letos...

svým velkým láskou: starým českým a římským mistrům. Studovala jsem na Akademii výtvarných umění v Římě a přivydělávala si kopírováním starých obrazů. Dobře se prodávaly a pro mne to byla výborná škola."

Dnes ale žijete ve Francii...

"Odešla jsem tam v roce 1971. Bez peněz, bez znalostí řeči. Živila jsem se různě. Jako pomocnice v domácnosti, letuška, sekretářka... Nebála jsem se práce. Po šesti letech jsem osm hodin pracovala, pak

la vystavovat, individuálně i spolu s jinými umělci."

V přehledu měst, kde se uskutečnily vaše výstavy po roce 1982, věnovali místa jako Cayenne a Kourou (Guayana), Mexico City, Port au Prince (Haïti)...

"V roce 1982 se stal manžel šéfem francouzského kosmického střediska v Guayaně. První věc, kterou jsme koupili, byla pletka. Sjížděli jsme řeky, učila jsem angličtinu a štalštinu, sbírala motýly, dělala průvodkyní turistů — a samozřejmě malovala.

SVU vydala v roce 1978 anglicky přeložitelnou studii československého tisku v zahraničí, "Czech and Slovak Press Outside Czechoslovakia". Její autor Vojtěch Nevluď-Duben (adresa: 4407 Hillyer Street, Fairfax, VA 22032, USA) má v úmyslu přivést zejména soupis běžně vycházejících časopisů až do roku 1990. K tomu však potřebuje informace o našich časopisech, které po roce 1978 zanikly nebo začaly nově vycházet. Byl by proto vděčen, kdyby naši vydavatelé mu tyto informace poslali a připojili také ukázková čísla.

Red. Nevluď současně naše vydavatele upozorňuje, že v Praze se pod záštitou Charly 77, která stále působí, realizuje projekt nezávislé knihovny a čítárny, která se soustředí na samizdatové a exilové publikace, knihy, časopisy, sborníky a různé dokumenty. Projekt uskutečňuje někdejší zakladatel a vedoucí edice "Popelnice" Jiří Gruntorád (Oldřichova 23, 128 00 Praha 2, Československo), který by vděčně přijal každou zálibu takových věcí z USA nebo odjinud. Předem však upozorňuje, že projekt zatím nemá sponzora a že proto nemá možnost zásluky uhradit.

Pro čtenáře v Anglii: lze poslat předplatné £10 bankovkou v dopise nebo angl. šekem.

SunLife
of Canada

Pojištění je věc důvěry
38 let služby naší veřejnosti
s největší kanadskou
životní pojišťovnou

VLADIMÍR VÁLEK, C.L.U.
Senior Representative

Tel. 626-3004

21 Four Seasons Pl., Suite 330, ETOBICOKE, Ont. M9B 6J8

Východně od 427.

Krajané, kteří se přišli rozloučit s paní Marií Morelovou.

O LETCÍCH

V Praze zemřel náhle inž. Karel Tužil, který sloužil u 311. Jeho životopis nám

poslal s fotografií jeho přítel inž. Egon Nezbeda. Přineseme příště. -- V 50. letech sešrotovali čs. komunisté 3 bedny významných z Anglie, které zabavili zatčeným záp. letcům a vojákům. -- K 50. výročí Bitvy o Anglii je nutné si vzpomenout, že vyjímečná kvalita čs. letců v rámci RAF byla také zásluhou předválečných čs. leteckých instruktorů, např. plk. Ladislava Benharta v Prostějově. Říkal mu "Ben Hur". Zemřel doma před rokem ve věku 89ti let. -- Za \$12 prodáme výtisk "Nebeští jezdci" od F. Jánského. -- Podařilo se nám sehnat paperback "The Blond Knight of Germany", 333 stran, mnoho fotografií. Prodáme za \$10 vážnému zájemci o let. historii. Popisuje kariéru E. Hartmanna, který sestřelil 352 sovětských a amerických letadel. Po návratu ze sovětského zajetí velel peruti Richthofen v rámci NATO. -- Milan Belda hledá Jirku Rozického nebo Rosického z Liberce. -- Kdo má adresu F. Bretta v Seattle, Wash.? -- U 311. měl sloužit /v posádce s Kepkou, Neradilem a Gedešem/ také Lad. Břečka. Dostal se do Anglie přes Španělsko /s Milanem Jakubcem/, přišel o život, když vyndával z Velouše kulometry. Pocházel ze Žďáru n/Sázavou. -- Máme na prodej několik málo výtisků monumentální knihy F. Louckého "Mnozí nedoletěli", 287 stran, \$18. Obsahuje fotografie všech padlých záp. letců a příslušné podrobnosti. Znameníť kniha M. Liškutina "Až nad oblaky ležím", 216 stran, je k mání za \$15. Šeky laskavě na "Kan. Listy".

Cyril Herčík z Jindřichova se v článku "Příběh dvou letců" v "HR" zmiňuje o kan. letci Bastabiovi a čs. letci Svobodovi, kterým se zdařil útek ze zaj. tábora a dožili se konce války mezi partyzány na j. Moravě. Bastable byl z Winnipegu a přišel tam o život po válce. -- A. Medřický žije kdesi na N. Zélandě. Nepíše, jako mnozí jiní. -- Josef Šůsa, Erazim Veselý, Z. Procházka a G. Kopal: máme kopie jejich výpovědí v Anglii po osvobození z něm. zajetí. Výslechy prováděli pplk. let. F. Kordula a mjr. let. J. Šejbl. -- Mladý let. historik A. Moucha nám sdělil, že v Chebu založil knižní nakladatelství "Svět křidel", P.O. Box 147, 350 02 Cheb. Připravuje publikace pro modeláře a měsíčník "Letecký historik". Cílem je zachránit a soustředit vzácné dokumenty. Dokončuje rukopis o vývoji čs. letectva v letech 1918-20, dále o let. haváriích do r. 1932. V plánu je historie letiště v Chebu, zážitky F. Úruby, F. Truhláře a j. Vzpomínkové práce K. Batelky a B. Fürsta budou následovat. Přejeme mu zdar! -- Dojmy z USA a Kanady za války popsal ve svém denníku B. Příhoda. Denník se zachoval. -- Filler zemřel otravou plynnem. -- A. Moucha zachytí zkušenosti našich letců u sovětských Francouzů podle vyprávění dr. Ůlehly a L. Kozáka. -- V č. 12/90 pražského "Reportéra" vyšla příloha "Byli jsme v Bitvě o Anglii, z pera plk. A. /"Sáši"/ Hessa. -- 27. 6. zemřel v Praze

náhle mjr. let. Frant. Zabloudil, 79. V 50. letech myl s Vládou Šlechtou v Praze okna. -- Výstava "Čs. letci v II. svět. vojně" v Múzeu SNP v B. Bystrici bude otevřena do 20. 9. Při zahájení výstavy uspořádali več. besedu, které se účastnili gen. Fajtl, gen. Kocfelda, plk. Šinglůvič, plk. Pukančík a mjr. Valoušek. -- A. Borovičková odhadla, že ze všech příslušníků čs. letectva na všech frontách 2. války žije dnes už jen asi 540 osob. Jejich prům. věk je 75 let. -- V roce 1991 se má v Praze konat sjezd čs. letců všech front.

-- B. Golombek popsal v brat. "Práci" atmosféru válečné Anglie před 50ti lety. Zmiňuje se také o zvěsti, která se v Londýně rozšířila v r. 1940, že pres. Beneš byl zabit ve svém autě německou bombou. Ukázalo se, že to nebyla pravda.

Hrdinům bitvy o Británii

Dne 10. července 1990 uplynulo 50 let od založení 310. stíhací peruti RAF v Anglii, složené z čs. letců i personálního. Současně si brzy připomeneme 50. výročí hrdinné letecké bitvy, kdy se německé letectvo snažilo bombardováním i dalšími útoky připravit sílnici a námořní lavi na Britské ostrovy. Bitva započala 13. srpna 1940 a skončila 30. října 1940 porážkou německého letectva. Bitva o Británii se odehrála právě i řada čs. pilotů nejen v 310. stíhací peruti, ale i v řadě jiných britských perutí.

Je samozřejmě, že tato výročí nebyla zapomenuta, a tak 30. července 1990 odstartoval z Prahy do Londýna letoun TU-154, který pan prezident Václav Havel zapůjčil 160 čs. účastníkům setkání v Anglii u příležitosti založení 310. stíhací peruti. Ale nebyl to jen prezident Václav Havel, který vyjel vstříc našim letcům.

Propagteam Vsetín je znám tím, že se již delší dobu věnuje propagaci letectví, a nebylo tedy divu, že se organizační vý-

bor Svazu letců v čele s generátem letectva F. Fajtem a Mrázem obrátil právě do Vsetína se žádostí o pomoc při vybavení čs. výpravy do Anglie. Propagteam Vsetín tak měl možnost alespoň malinko splnit dluh, který naše republika vůči těmto hrdinům II. světové války má. Vybavil účastníky setkání kompletním označením, vísáčkami, propagačními materiály a ubra- dil i náklady na pořízení věnců na hroby padlých letců v Anglii. Všechny tyto materiály předal

4. července ředitel Propagteamu Vsetín pan Vítězslav Klimek zastupčím Svazu zahraničních letců nejen za Propagteam Vsetín, ale i jménem obyvatele Valašska, z nichž se řada rovněž zúčastnila bitvy v Anglii.

Propagteam Vsetín rovněž připravuje na září 1990 ve vsetínském zámku výstavu "Bitva o Británii" a setkání s přímými účastníky bojů v Anglii. Účast přislíbila většina letců, kteří se ve válečných letech 1940-1945 bojovali v Anglii zúčastnit. (P)

Emotional reunion for war veterans and their families

OVER 100 Czechoslovakian war veterans returned to Thetford 50 years after they joined with the RAF to fight during the Second World War.

A special service was held in the town's Market Place and a wreath was laid at a plaque unveiled ten years ago in memory of Czechs who lost their lives during the war.

The bomber squadron where the airmen served was based at East Wretham and the visitors returned to the base, still owned by the Ministry of Defence as part of the Stanta Training Area.

Thetford mayor Thelma Paines held a reception in the Carnegie Room for veterans and relatives of those who died.

Labour Parliamentary Prospective Candidate Mary Page also welcomed the visitors, in their native tongue.

Mrs Page was town mayor when the plaque, outside the Guildhall, was unveiled.

Group Captain Ken Baichlor, who was squadron commander at Wretham, said the Czechoslovakian and Polish airmen had been "extremely valiant" during their stay and had played a significant role during the war.

He said East Wretham had been a satellite

station from RAF Honington and the airmen flew Wellington bombers from the airfield.

Zdeněk Procházka was one of only two survivors from the first bombing raid of Berlin during the Battle of Britain. He was shot down and imprisoned before returning to his native Czechoslovakia, where he now lives in Prague.

He said returning to Norfolk had been a very emotional time for all the veterans and their families.

"I enjoyed my stay at Wretham but I wasn't there very long before getting shot down," he said.

Mike Janacek, now living in Canada, told how Czech airmen would take their own lives if capture looked imminent.

"If they were caught they would be imprisoned or shot as traitors because Czechoslovakia was considered part of Germany," he said.

Some of the veterans made England their home, said veteran Mr Victor Kent, who lives in Hertfordshire, because persecution by the communists in their country after the war would have made living in Czechoslovakia very difficult.

BURY FREE PRESS, Friday, July 20, 1990

Old comrades salute at the wreath-laying service in Thetford.

Josef Stříbrný z Lidic

V sobotu se sešli u blatenské- ho krematoria všichni, kteří tam měli být: spolubojovníci z "Přístřední", přátelé, rodiny. Na loučce krematoria je rozptýlen popel majora letectva Josefa Stříbrného, který by se měl do- žít 75 let. Narodil se 28. července v Lidicích, v r. 1937 byl vy- řazen z akademie jako poručík. Se svým bratrem odešel z protektorátu 29. prosince 1939 přes Maďarsko, Jugoslávii, Řecko a Syrii. Po pádu Francie dra- matický útek pokračoval a Stří- brný vstoupil v prosinci 1941 do čs. letectva v Anglii, aby bojo- val za svou vlast. Desátý červen 1942, zánik Lidic, zánik jeho do- mova a jeho nejbližších pozme- nil jeho život navěky: přišel pomsta a tu pak se svým brat- rancem Horákem turděl pít. Ve skrytu se nepřestával obhrobovat.

že na skáze Lidic má podíl...

V říjnu 1942 byl zatčen jako operační důstojník k operační jednotce 311. peruti a stal se navigátorem a později důstojní- kem, lidcím včelk i bojovou činností navigátorů peruti. Em- pire Air Navigation School, jež byl absolventem, ukončil jen 5. června; dne 1. 11. 1944 byl jme- nován štábním kapitánem. Po ná- vratu do osvobozené země se stal vedoucím navigace v Hradci Králové, ale 24. 4. 1948 byl ja- ko vstříkný jeho spolubojovník ze Západu propuštěn. Našel si mís- to v hloubětské Tesle, po zá- mku v Písku. Technický úředník, nářeč, invalidní důchodce... Sestup hrdiny. Manželství ani po- narození synka a dcery neopýr- žlo dah, kterou platil za svou trpkost a ponížení. Nikdo mu ne- pomohl - ani z Lidic. Domů se oráti nechtěl - ani když mu později, přišel pozdě nabídl do- mek. Zůstal v Písku až do svého konce v r. 1977.

A tak když k té loučce přichá- zíme, ještě tu trpkost bojovníka z Lidic pocítujeme. Jsou tu přá- telé, jsou tu děti: syn Pavel - chartista, unoučkově. Uchováme jeho památku bez zbytečných slov: byl to hrdina, která se ne- dotil žádného času...

TAMARA WAGNEROVÁ

Jedním z nejobětavěj- ších mladých let. hi- storiků v ČSR je prof. Jaroslav Círk, Mládeže 1413, 511 01 Turnov. Za- jeř s vyd. t. l. do Žel. Brodu za B. Jarošem, do Malé Skály za Č. Šiko- lou a do Liberce. Ak- tivní spolupracovník "Kan. Listů".

O NAŠICH LETCÍCH VE FRANCII

Účasti československých letců v bitvě o Francii, která se odehrála před padesáti lety, je věnován 15. svazek 131/ revue ICARE. Informuje o tom Le monde z 28. května a dodává, že jeden výtisk této publi- kace byl věnován čs. prezidentu Václavu Havlovi při jeho poslední návštěvě ve Fran- cii.

Publikaci je možno objednat na této adre- se: Karel, po 131, Tour Exor 93, 14-16, rue de Saumur, 93100 Paris.

Tento obrázek z Beaulieu z r. 43 navazuje na článek T. Wagnerové o Jiřím Stříbrném na této stránce. Zleva: Hugo Slípka, Josef Stříbrný /z Lidic/, Hřebečka, nezná- my, Eda Pospíšil, Alois Velek a Viktor Penk. Všichni od slavné 311. čs. bombardovací peruti, RAF.

O VOJÁČÍCH

R. Hanák žije v Colombii /Apto. Aereo 1701, Medellin/; dopisy od přátel ho potěší. --Pro znamenitou studii plk. P. Vlčka o SNP jsme neměli místo a postoupili jsme ji pražskému "HR".

--Volyňská Češka Marie Pánková, která žije v Žatci, napsala do "HR" článek "Slovo o volyňských Čechách", kde je krásně popsáno vlastenectví této skupiny. Připomíná, že když na českou Volyň v únoru 1944 přišla 1. čs. brigáda, 12.000 volyňských Čechů, mužů i žen, se přihlásilo do jejich řad. --Jednatel Sdružení čs. exulantů v Manchesteru, Hugo Mellion, si pospíšil a vydal "Newsletter" č. 4., v němž shrnul všechny podniky, které se v rámci sjezdu čs. vojáků po 50ti letech z Československa, z Anglie i ze zámorí/konaly v Cholmondeley Parku a v Chester. Br. Mellion s přáteli byl také na letišti v Manchesteru, když se pražská výprava vracela domů. --"Obrana lidu" přinesla v č. 24/90 obsáhlý článek voj. historika Karla Řichtra o nepřesnostech a nepravdách, které se vyskytují v článcích Petra Radosty v "M. Frontě", "Lid. novinách" a jinde. Postižený se asi bude bránit. --Plk. Jan Novák poslal z Austrálie do Prahy žádost o svou rehabilitaci. Bude-li jeho žádost vyřízena kladně, uvažuje o návratu do ČSFR. Bude bydlet u vdané dcery. --"Kan. listy", které jsme poslali V. Kubcovi do Prahy-Vysočan, se vrátili s poznámkou "adresát zemřel". --Zajímavý článek o vládních vojácích v Itálii napsal Karel Brázda v "HR" č. 29/90. --J. Souček z Brazílie navštívil Olomouc a sešel se po 42 letech se skupinou býv. skautů; jeho skautské jméno bylo "Suk". --Re voj. stránka červencového čísla: vousáč na fotografii je br. Kysela, dnes Carson. --Pražský list "Atom" č. 7/90 přinesl zajímavý článek "Přeprava čs. samostatné obrněné brigády na evropské bojiště", z pera ing. G. Svobody. Článek obsahuje také tuto zajímavou informaci: "Aby nezůstala ani památka na záp. zahraniční armádu, bylo všech 500 obrněných vozidel, 90 děl a minometů, všechny přílby, samopaly a protitankové prostředky pečlivě sešrotovány a stejnému osudu neušla ani 100-svazková technická knihovna brigádních tankových dílen a technického důstojníka 4. oddělení štábu. Řádění komunistických Koniášů přežil ve filmových ateliérech jediný tank Sherman." --J. Pauč napsal do "Slováka" negativní článek o gen. F. Čatlošovi, který prý jen předstíral přátelství k pres. Tisovi, aby ho později zradil. Na generálovu obranu se ozval otevřeným dopisem jeho synovec Petr Čatloš, který žije v Ontáriu. /Vážným zájemcům pošleme kopie obou stran./ --Z Prahy se ozvala paní Věra Čisařová, dcera zesnulého plk. pěchoty Preiningera od 16. pluku z Prešova /1935-39/. --B. E. Vazač zjistil, že v Museu Osvobození v Paříži je na čelném místě naše krajanka: je rozená Pospíšilová. Je to neteř generála H. Píky.

POCTA TISOVI?!

PROHLÁŠENÍ FV ČESKOSLOVENSKÉHO SVAZU BOJOVNÍKŮ ZA SVOBODU A PROTI FAŠISMU

S hlubokým rozhořčením jsme přijali zprávu o tom, že nitranský biskup J. Ch. Korec odhalil v neděli 8. 7. 1990 v Bánovcích nad Bebravou pamětní desku připomínající Josefa Tiso.

Rozhodně odsuzujeme tento čin, který uráží památku mnoha tisíc obětí protifašistického odboje slovenského a českého národa i několika tisíc Židů odvlečených a umučených v koncentračních táborech.

Josef Tiso byl čelným představitelům klérofašistického režimu na Slovensku a významnou měrou se podílel na rozbití společného státu Čechů a Slováků. Jako věrný příslušovatel Hitlera byl spojencem vydan a odsouzen pak jako válečný zločinec. Domníváme se, že ožlvovení jeho památky je v zásadním rozporu se zájmy naší ČSFR a lidu obou našich národů. Podobné snahy předtavují velké nebezpečí zejména pro mládou generaci, která nepamatuje válečné hrůzy a útrapy způsobené válečnými zločinci, jakým byl i Josef Tiso. genmjr. JOZEF BRUNOVSKÝ, genpor. VACLAV KUŽEL, předseda ÚV SZPB, předseda ÚV ČSBS

Causa Tiso, jak se zdá, bude ještě nějaký čas vířit hladinu veřejného mínění. Oč vlastně šlo? Na budově nynější střední průmyslové školy strojní v Bánovcích nad Bebravou, v níž sídlil od roku 1934 do roku 1948 slovenský římskokatolický učitelský ústav, byla odhalena pamětní deska s uvedením jména Josefa Tiso, který zminěný ústav založil a byl jeho ředitelem.

Desku odhaloval biskup Korec, poslední absolvent tohoto ústavu. Ačkoli (podle článku Ivana Hoffmana v Lidových novinách z 13. července) ve svém projevu hovořil výlučně o poslání učitele ve společnosti, organizátor této akce dr. Porubský poskytl ČTK informaci, že jde o první desku instalovanou po válce dr. Tisovi, jenž byl „první prezident Slovenského státu a nástupce Svatopluka“.

Mezitím se rada MěNV v Bánovcích nad Bebravou usnesla pamětní desku na budově zdejší strojní průmyslovky

zahalit „až do objasnění historických faktů okolo osoby Josefa Tiso“.

Tak, v pořádku. Historický fakt o prodeji slovenských občanů židovského původu nacistickému Německu s tehdy jasným místem konečného určení – Osvětim a likvidace jejich majetku je zřejmá dostatečně znám. Ale při objasňování dalších „historických faktů“ by se nemělo zapomenout na jeho projev v Mnichově, na jeho slogan Hitler-Hlinka, jedna linka, na to, jak po obsazení Banské Bystrice – v době, kdy probíhaly pár kroků odtud masové popravy bojovníků SNP, dekoroval „vítězno“ esesaky a poté sloužil mši, při které hrál na varhany velitel oddílů eses. A konečně, i když to budi spíš úsměv, jeho oblíbené rčení, že co je s Čechem, to je s peklelem. Nezaškodí ani zjistit, k jaké národnosti se dr. Josef TISO hlásil v prvních volbách v ČSR po roce 1918. "HR"

SVOBODNĚ O KANADSKÝCH LISTECH

... To máš z vnitřka? zeptal se mě známý, jakmile na redakčním stole zaregistroval vázaný svazek, na jehož hřbetě si přečetl KANADSKÉ LISTY - JUNE 1980 - DECEMBER 1984. A tím je myslím řečeno vše. Ještě v nepříliš vzdálené době nebyla oficiální šance tento prohibiční časopis vlastnit. Přesto se jednotlivá čísla do republiky dostávala. Myslím, že u nás k nejlépe dostupným patřily rubriky věnované našim západním vojákům, ale k tomu se ještě dostanu. Čtyři svázané ročníky už dávají jistý výraz redakčním záměrům jak v obsahu, tak v jeho ztvárnění.

Časopis se věnuje problematice exulantů a emigrantů. Žijících ve svobodném světě už desítky let, i čerstvě přichozích. Komentuje slovy i karikaturou politické dění v Československu, nevyhýbá se žádné události velké politiky.

První odboj a legionáři, parašutisté – není číslo, aby neobsahovalo fotografii, článek, nebo drobnou zprávičku. Velké materiály o Mauthausenu a heydniciádě s neotřelými pohledy, bez ideových klapků oficiální historiografie doma u nás. A opět letos a vojáci ze všech koutů světa, kam je po válce a hlavně po osmačtyřicátém roce rozehnal víchr pronásledování vznikající totalitní moci.

V prvním čísle roku 1983 redakce oznamuje událost opravdu historickou, že vzniklé Sdružení přátel letců svobodného Československa má již 37 členů. V dalším čísle se od pana Mirko Janečka (redaktora časopisu KL) dozvídáme, že jeho členem se může stát každý, kdo má respekt a vztah k čs. letcům druhé světové války a o spolupráci se Svazem svobodných čs. letců. Rozvíjí se tak akce, díky které se na stránkách Kanadských listů

objeví desítky neznámých a unikátních fotografií, zprostředkují zpleťhané přátelství osvětlení množství otázek týkajících se našich letců a vojáků ze Západu. (Snad se brzy najde mladý novinář či historik, který by právě tuto oblast zpracoval v diplomové či doktorské práci. Bude jistě unikátní!)

Článek, který upoutá je spousta, za mnohé jiné bych ještě uvedl LET DO ERDINGU (KL 7-8/17. srpna 1983), jehož autor Miloš Vitek upřel v roce 1950 z Brna na palubě jedné ze tří Dakot, na jejichž palubách byli bývalí příslušníci RAF, utíkající z Československa. (Pamětníci si jistě vzpomenu na obrovskou tiskovou kampaň, stejnojmennou knihu, divadelní hru a film, tvrdě poplatné době studené války a „železného opony“).

Objevuje se rubrika Z GALERIE STAVEBNÍCH (že by inspirace z našeho časopisu?), ale i reagentce na materiály, které občas k západní tematice náš časopis plní.

V srpnu 1984 se v KL objevuje další důležitá stálá rubrika, k rubrice o letcích se připojuje rubrika O VOJÁČÍCH (bez rozdílu, jde-li o domácí či zahraniční odboj). A opět neznámá fakta, zprávy, fotografie. Časem se objeví i další rubrika O PARAŠUTISTECH a to se již dostáváme do doby posledních měsíců o které snad nejlépe vypovídá fakt, že se na stránkách KL objevují celé rozsáhlé materiály převzaté z našeho Hlasu... První kroky ke spolupráci byly vlastně neoficiálně učiněny. Bude jistě prospěšná oběma časopisům. "HR"

J. DREBOTA

JEDEN ZE STATEČNÝCH

Vánoce r. 1969 v Londýně u býv. Hrdiny Sovětského svazu štkp. Josefa Buršíka. Vpravo je desátník Karel Hrkál, který žije v Torontě.

Karel Hrkál považuje Josefa Buršíka za jednoho z nejstarších vojáků II. čs. odboje; navíc ocenil jeho gesto, že v srpnu 1968 po sovětské invazi Československa Buršík na protest vrátil nejvyšší sovětské vyznamenání sovětskému velvyslanectví v Londýně. Karel Hrkál nám sdělil, že Josef Buršík se letos dožívá svých 80. narozenin a k této příležitosti nám poslal k uveřejnění tyto své poznámky:

"S Josefem Buršíkem jsem bydlel v Rusku v Suzdalu na jedné světnici. Spalo nás tam sedm a říkali jsme mu "táta". Šest nás poslali na Střední východ a Buršík zůstal v Rusku. Po válce šest nás odešlo do ciziny. S Buršíkem jsem se sešel po čtyřech letech v srpnu 1945 v Ostravě. Proč jsem tam byl přeložen nevím. Josef Buršík-Hrdina SSSR-byl jediný z celé východní armády, který se mnou v té době mluvil. Nezměnil se, byl stále kamarád. V srpnu 45 jsem byl přidělen k automatčikům do Bělského lesa, kde byl velitelem druhý Hrdina SSSR, štkp. Antonín Sochor z Duchcova, se kterým jsem v Suzdalu také kamarádil. Když jsem jednou vešel do kasáren, někdo na mne volal. Otočil jsem se a byl to Sochor. Podal mi ruku a povídal: "Karle, nezlob se, ale musím Ti říct, že tady s tebou nemohu kamarádit. Viš dobře, že Rusové nevěří nikomu, kdo byl jednou na západě a kdybych s tebou mluvil, přijdu o tohle!" a poklepal si na rameno. Řekl jsem, že je mi to známo, podal jsem mu ruku s přáním všeho nejlepšího a víckrát jsem ho nespátřil. Hrdina SSSR Sochor skončil tragickou smrtí, která by se měla vyšetřit. Už také proto, že dějiny mají právo na pravdu. -- Rád bych se zmínil ještě o třetím Hrdinovi SSSR, Richardu Tesaříkovi, se kterým jsem v Suzdalu hrával odbíjenou. Po válce jsem ho viděl dvakrát; byl už generálem. Poznal mne, ale vůbec se ke mně nehlásil. Asi se také bál o šarži. Sloužil režimu, kterému nebyl nebezpečný; hlídal jej totiž alkohol. Skončil neslavně jako garážmistr u autobusů v Ustí nad Labem. Zemřel poměrně mladý.

Tam v Bělském lese u Ostravy v srpnu 1945 začala moje poválečná persekuce a skončila v srpnu 1969, kdy jsem vkročil ve Vídni na anglický konsulát. Prokázal jsem se mou anglickou vojenskou knížkou a za 14 dnů - přestože Anglie přistěhovalce nebrala - jsem byl s rodinou v Londýně. Tehdy jsem se po 24 letech znovu sešel s Josefem Buršíkem. Našel mi práci a byt. Byl ochotný udělat vše v rámci svých možností. S rodinou žil skromně, ale byl stále plný elánu a vůle. Komunisté jej věznili jen proto, že před nimi nedovedl skrývat ideály Masarykovy republiky. Buršík přežil všechny ry "československé Staliny", jako byl gen. Janko a jemu podobní. Ač jsem s rodinou v květnu 1970 emigroval do Toronta, na mého přítele Josefa Buršíka nezapomínám. Naše republika potřebovala Josefa Buršíka. Teď Josef Buršík potřebuje republiku. Ví, že si přál žít ve svobodné vlasti, kde by opět zavládly Masarykovy ideály. "Josefe, ještě hodně spokojených let! A nezapomeň na ty čtyři dogy!"

Karel Hrkál.

O PARAŠUTISTECH

K fotografii paní Lempachové a jejích tří přátel na této straně: je to po prvé za posledních 42 let, co se

plk. Krzák obléknul do vojenské uniformy. V Horních Ředvicích byl ještě plukovníkem, dnes už je generálem. K povýšení mu gratulujeme! Snímek nám poslal p. Karel Gottwald ze Sezemice. -- Podle knihy "Bylo málo mužů" / autor: Jiří Šolc / v r. 1947 se utvořila výsadková jednotka čs. armády; jejím velitelem se stal plk. Karel Paleček. Funkcí náčelníka štábu byl pověřen mjr. gšt. Rudolf Krzák. Jemu podřízení byli: npor. Stanislav Loquens, por. V. Maděra a rtm. Ladislav Vyskočil. V nižších funkcích bojového útvaru parašutistů byli kpt. Josef Černota, kpt. Jan Vavřda, npor. Jar. Pešan, Josef Marchovský, Jan Zemek a mjr. Talášek. V té době byli však už všichni pod dohledem 5. oddělení MNO, t. j. Reicina. Po únoru 48 byli všichni záp. parašutisté označeni za "podezřelé z možné protistátní aktivity" a propuštění z armády a ze všech funkcí jinde, včetně Černoty, Vavřdy, Švachuly, Maděry a j. Mjr. gšt. Jaromír Nechanský byl popraven za údajnou špionáž ve prospěch USA, kpt. duch. služby Josef Pojar dostal doživotí, pplk. gšt. R. Pernický dostal 20 let / z toho 12 pracoval na těžbě uranu jako vězeň. Kapitán Čestmír Šíkola byl odsouzen ke dvěma a půl rokům těžkého žaláře. Tři roky dostali Bartejs, Klemeš a Vavřda, 8 let Jan Štursa. Mjr. Václav Knotek se z exilu vrátil údajně do Prahy ilegálně se zpravodajským posláním pro USA a před zatčením StB se 16. 6. 48 otrávil. Také brig. generál K. Paleček byl dlouho vězněn. -- V odhalení pamětní desky na domku v Sezemici u Pardubic, kde bydlel velitel para-skupiny SILVER "A", kpt. Alfréd Bartoš, padla poslední překážka, když Místní národní výbor splnil požadavek nynější majitelky / opravení fasády /. Vše je připraveno na sobotu 22. září. Máme slíbené foto. -- Dp. Josef Pojar z para-skupiny GUMMIT nám z Vídně poslal celkem objektivní článek "Čs. parašutisté na Balkáně", který vyšel v "Hlasu revoluce" v říjnu 1978. Obsahuje informaci, že v plánovacím teamu v Neapoli plánujícím shozy čs. parašutistů na Balkáně byli: velitelem plk. Hieke-Stoj a v sestavě byli: škpt. Karel Fišer, kpt. Vlad. Pšenčík, Marcel Jílek a vynikající radiista Josef Babec. S nimi spolupracovali majoři gšt. Podhora a Korejs. -- Jan Břečka a Lubor Nedbal dokončili před časem, ještě jako studenti filos. fakulty Masarykovy university v Brně, rukopis "Operace POTASH". Hlavní informace jim poskytl Josef Vrbka-Machovský z Lednice a písemně O. Pelc z Austrálie. Nyní tento rukopis vlastním nákladem vydali. Brožura má asi 30 stran. Vážní zájemci mohou psát na adresu: Jan Břečka, Nám. Svobody 11, 602 00 Brno, ČSFR. -- Nový ředitel Vojenského Historického Muzea a ústavu v Praze-Zižkově, dr. Zdeněk Jalínek, plánuje návštěvu Kanady v září či v říjnu. Bude s ním nejspíš cestovat bratr parašutisty Roberta Matuly z BC. / Pokud to dr. Jelínkovi časově bude vycházet, rádi bychom s ním udělali v Torontě besedu o čs. parašutistech. Historii zná dokonale. / -- Ještě letos má v Praze vyjít jeho velká studie o paraskupině GLUCINIUM / má dvě části / a také rozsáhlá práce o Zpravodajské brigádě, skautské organizaci, a o její spolupráci s Radou tří a s některými paraskupinami / CALCIUM, BARIUM, TUNGSTEN, WOLFRAM, PLATINUM-PEWTER /. Dr. Jelínek nám sdělil, že se v Praze začátkem června sešel s V. Žukem, který žije v USA a jehož obrázek přinášíme na této straně. -- Pro náš a domácí archiv hledáme tyto fotografie: Jana Grajzela, Josefa Krista, Oldřicha Pechala. Kdo může pomoci? Zapůjčené fotografie ofotografujeme a vrátíme originály. -- Dále pro archiv potřebujeme knihu Č. Šíkoly "Radiista skupiny CLAY-Eva vzpomíná". Kdo nám ji pošle z ČSFR, tomu pošleme úhradu v am. měně. -- Článek v "HR" "Výsadkáři v hlubocké oboře" popsal objektivně tragické osudy dvou para-skupin: CHALKU a GLUCINIA. -- List "Letectví a kosmonautika" přinesl v č. 10/90 zajímavý článek o jednom z prvních čs. parašutistů, Ludvíku Pavlovském. Prvně seskočil 7. 9. 35 z výšky 3.500 m a o 4 dni později z výše 5.900 m / přistál u Počernic /. Povolení k seskokům mu dal tehdy plk. let. A. Vicherek a měl při tom prohlásit: "Povolíme mu to, on se zabije a budem mít od něho pokoj". Pavlovskému ale pomáhali nezištně piloti Anderle a Kovanda. Rekordní seskok provedl z výše 8.700 m 3. 10. 35. Přistál s omrzlou rukou u vesnice Strašnov, nedaleko Ml. Boleslavi a kpt. let. Fuchsa zařídil převoz parašutisty do vojenské nemocnice v Praze. Data o seskoku zachytil tehdejší pplk. let. Budín, který pracoval v Leteckém studijním ústavu. Dnes málokdo ví, že Ludvík Pavlovský vůbec existoval. -- Čtenář z USA učinil dotaz, zda existovala para-skupina IRON. Kniha "Bylo málo mužů" má tento údaj: ve skupině začátkem r. 1942 měli být Modřanský a Vanc a úkolem měl být atentát na Emanuela Moravce, kolaboranta č. 1. Úkol však převzala para-skupina TIT / Švarc a Cupal /. Modřanský a Vanc byli poslání do Itálie, ale mezi nimi došlo tam k vážným rozepřím. To byl také jeden z důvodů, proč skupina IRON do vlasti vyslána vůbec nebyla. Na sklonku r. 1944 byla zrušena.

Praha, 18. června 1990: Po prvé od r. 1947 přišla na trýznu za padlých 7 záp. parašutistů hlava státu. Podél zdi kostela vzdává čest Hrační stráž. Za prezidentem Havlem jsou jeho poradci. Ten úplně vlevo - s malým copánkem - je prý detektiv.

Radiotelegrafista para-skupiny CLAY, Čestmír Šíkola, vlevo, se letos během trýzny setkal po letech se svým velitelem, mjr. Antonínem Bartošem, MBE. Mezi nimi je Ed. Šebelle.

U kostela se sešli letos také - zleva: v americké uniformě Richard Gray / původním jménem Vlastislav Žuk /, člen para-skupiny COTTAGE, účastník operace PLATINUM-PEWTER, Jarda Klemeš a účastník operace TUNGSTEN, Leopold Musil.

Horní Ředice, 19. 6. 90: Po položení květin u památníku J. Potůčka-Tolara, sešli se 3 návštěvníci / zleva: Alois Horáček z USA, plk. Rudolf Krzák z Poděbrad a Václav Modrák z Tušiměřic / s paní Jindrou Lempachovou, sestrou čs. parašutisty St. Srazilu, účastníka operace ANTIMONY.

Z ČESKOSLOVENSKA

NÁVRAT PO DLOUHÝCH LETECH

Osmáctého června vzal Václav Havel spolu sedmi padlým parašutistům z krypty pravoslavného kostela sv. Cyrila a Metoděje v Resslově ulici v Praze. Mezi přítomnými účastníky tohoto platného aktu byl i pan Mirko Janáček, žijící 42 let mimo svou starou vlast. Při srovnání s aktivními účastníky odhoje zarazil na první pohled jeho věk, je očividně mladší než ostatní — „teprve“ 62. Jak se tedy dostal mezi těch již o mnoho odbojářů, kterým jako výraz poděkování za jejich hrdinství atiskl prezident ruku?

Pan Janáček se narodil v Bratislavě, ale od tří let bydlel v Pardubicích, kde také v roce 1948 maturoval na reálném gymnáziu. „Vítězný únor“ ho zastihl v Praze, na studii na vysoké škole zemědělské. Vše to, co viděl a zažil (i jako jeden z členů studentského hnutí) si nenechával pro sebe. A tak na jaře 1948, kdy komunističtí věrozvěstové hlásali víru pravou i ve velkém sále hotelu Grand v Pardubicích, neváhal a z balkónu všem pěkně řekl, jak únorové události viděl on, jak se zacházelo s neseublišními studenty a co si o tom všem myslí.

Je nad slunce jasnější, že se okolo něho začaly stahovat síle komunistických rybářů, které už hrozily zatažením, zvláště po díleku jeho bratra — to však už Mirko přespával mimo domov, bral hodiny orientace

v toronu u jednoho skautíka a poslední červnový týden překročil v hubeněm a s batohem na zádech hranice mezi socialismem a svobodou.

Po nucené „karanténě“ sběrného tábora se setkává v Ludwigsburgu se svými bývalými spolužáky a profesory. V té době se ve studentských táborech ve Schwabachu a Ludwigsburgu dalo napočítat na 10 tisíc studentů. V Německu ovšem nemůže zůstat věčně. Se skupinou třiceti studentů odjíždí přes Dánsko do Švédska, kde pomáhá v jedné larmátské rodině a po zvládnutí švédštiny pokračuje ve studiu. Přichází rok 1951 a Švédsko začíná být neklidné — v parlamentu se objevují tendence přenechat část území Sovětskému svazu, vychází kniha několika švédských důstojníků a plány na „švédský únor“. Země se pro Mirko

Janáčka stává horkou. Rozhodl se nadto na Kanadu. Zde opět farma, osvojení jazyka, dokončení studií, získání státního občanství a příchází zaměstnání na imigračním úřadě a působnost v Torontu a jeho okolí.

Pan Janáček rovněž přispívá do krajaňských novin a později — v roce 1988 se stává vydavatelem „Hlasu nových“. Nezapomněl totiž na to, jak jsou první kroky imigrantů v nové zemi obtížné. Založil také klub nových přistěhovalců a celou svou činnost se snaží všem pomáhat. Protože však v Kanadě se „nový“ stává občanem po letech a vydavatel má zájem být v kontaktu i s těmi „starými“, přejmenovává „Hlas nových“ na „Kanadské listy“ a mění se částečně i zaměření noviny. V daleko větší míře se uvádění zprávy o osudech bý-

valých vojáků, letec a parašutistů. Noviny jsou k dostání nejen v Kanadě, ale i v Austrálii a od konce loňského roku jsou posílány do Československa.

Během svého nynějšího pobytu v Československu se Mirko Janáček neomezil pouze na návštěvy soukromé, míst svého mládí, setkání s bývalými spolužáky a lidmi, s nimiž se dlouhá léta neviděl. Připravil se i na jednání s ministrem Diersbierem o možnostech otevření generálního konzulátu v Torontu. Má zájem o zprošředkování účasti Čechů a Slováků, žijících v zahraničí, na EXPO 92 v Seville — jeho aktivity ve prospěch nového, svobodného Československa je značná.

„Už jsem se rozloučil s myšlenkou, že se ještě někdy do Československa podívám“, řekl při našem setkání. „A pak přišel 17. listopad a vše, co bylo po něm a já mám po prvé v roce československý pas, který mi byl vydán hodinu poté, co jsem předal dvě fotografie. To tak ostře kontrastuje s tím, co jsem vyslechl v uplynulých letech od emigrantů v Kanadě... hrozná věc všem lidem a nejen já, celý svět!“

N. D., „Zdraví“ 28. 6. 90.

Vydavatel „Kanadských Listů“ vhažuje do urny volební lístek 9. 6. 90 v prvních svobodných volbách od r. 1948. Stalo se to v plzeňském předměstí Na Borech.. Byl to doce-

la příjemný pocit.

Nežádoucí velvyslanec

V únoru byl v Kanadě na státní návštěvu prezident Václav Havel s velkou delegací a v Torontu pronesl 19. února ke krajaňům zásadní projev. V závěru projevu prezident Havel řekl: „Slibuji vám, že k vašim názorům přihlídneme, ba co víc, že budeme od vás přijímat všechny vaše zkušenosti, které pro nás budou použitelné.“

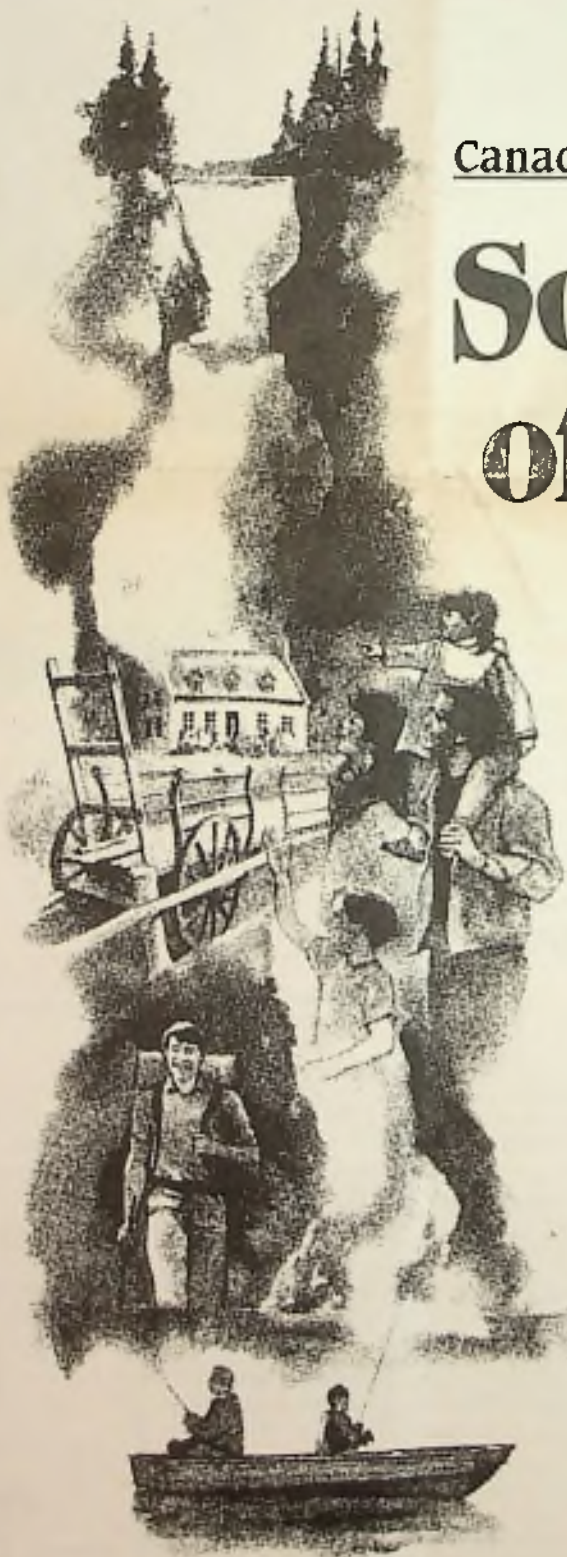
Někdy v březnu jsem neoficiálně slyšel, že za nového velvyslance do Kanady je nominován Rudolf Schuster, tehdejší předseda Slovenské národní rady. Jeho nominace byla asi součástí širšího politického záměru, který se mi ale v Československu nepodařilo vysledovat.

V tomto směru jsem tedy odešel jako předseda Československého sdružení v Kanadě panu prezidentovi faxem dopis 9. července, když jsem v předchozím dopise apeloval na jmenování nezkompromitovaného velvyslance. V dopise z 9. července (s kopií J. Diersbierovi jako ministru zahraničí a K. Schwarzenberkovi jako předsedovi rady zahraničních poradců) jsem zdůrazňoval, že osoba Rudolfa Schustera je zkompromitována jeho nedávnou komunistickou minulostí ve vysokých funkcích na Slovensku a jeho pozdním oportunistickým vystoupením z komunistické strany. Také jeho předání Stáruvy ceny vedení kanadských separatistických slovenských organizací za jejich návštěvy rodného místa Jozefa Tiša na Slovensku a jeho projev na zasedání Světového kongresu Slováků v Torontu, který byl odměněn ovacemi z řad separatistických kruhů, nedává záruku jeho nezávislého vykonávání funkce čs. velvyslance v Kanadě.

Jmenování Rudolfa Schustera čs. velvyslancem v Kanadě považuji za velice nevhodné, nejen vůči krajaňské veřejnosti a kanadské demokratické tradici, ale i nešťastné vůči samotnému panu Schusterovi, který zde bude ignorován a izolován, a s ním bohužel, i celá čs. diplomatická mise.

□ MILOŠ SUCHMA, Kanada

Až je letní "okurková" sezóna, lidé se ptají, co mohou ve výše zmíněné záležitosti dělat.. Mohou psát na adresu: Pan Jiří Diersbier, fed. čs. ministr zahraničí, čer. ninský palác, Praha, ČSFR.

Canada's Parks and Historical Sites

Sources of wonders!

They're all around you. In every part of the Country. Canada's National Parks and Historic Sites. Very special places where our natural wonders are protected and our ancestors are remembered.

Staffed by friendly, knowledgeable people, these unique places are there for you and your family to discover. To enjoy. And to cherish as part of your own family's traditions. So make them part of your travelling plans this year.

For detailed brochures on Canada's National Parks and Historic Sites please call

(613) 938-5875

or write

Canadian Parks Service
111 Water Street E.
Cornwall, Ontario
K6H 6S3

Environment Canada
Parks Service

Environnement Canada
Service des parcs

Canada

ČECHOSLOVÁCI v ZAHRANIČÍ

Švédský ekonom Jan Ekberg provedl výzkum 200.000 přistěhovalců do Švédska, v letech 1970 až 1985. Soustředil se na otázku, jak se jednotlivým skupinám dařilo prosadit se ve švédské společnosti. Nejlépe si vedli Češi a Slováci. Bylo dokonce úspěšnější, než kontrolní vzorek Švédů. --Majitel knihkupectví Dialog, Gutleutstr. 13, 6000 Frankfurt/M. 1, W. Germany, nabízí i na příští léto českým dětem z NSR a odjinud v záp. Evropě prázdninový tábor v Kozlech u Chebu. Pobyt je 21 dní včetně cesty autokarem z Frankfurtu a zpět. Tamtéž je možné ubytování pro dospělé se stravou. --Římské "Listy" se přestěhovaly do Prahy a lze je objednat na adrese: V. Kocourek, Nepomucká 1023, 150 00 Praha 5-Košíře, ČSFR. Vydavatelem a předsedou red. rady je Jiří Pelikán; v pražské redakci pracují Zdeněk Pochop a Olga Šulcová. Jde o dvouměsíční revue. --5. populární vědecké symposium s kulturním pořadem plánují krajané v Holandsku 10. 11. 90 v Heemstede, poblíž Haarlemu. Mezi organizátory je prof. I. Gađourek. Informace: M. Kabela, tel. /0/ 23-30 23 43. --"Baťovce" Josef Buršík ze Sydney je t.č. na návštěvě ve Zlíně a v Třeboni /revma?/. --57 australských veteránů navštívilo bojiště u Galipole, kde bojovali před 75ti lety. Měli všichni kolem 90ti let a doprovázel je team 20ti mediků a jiného personálu pod vedením plk. Libuše Maříkové, dcery známého krajanického a sokolského pracovníka ze Sydney. --Členové "Prozatímní vlády Čs. Republiky v Exilu", se sídlí v Anglii a v Austrálii, resignovali na své funkce 8. 7. 90 a poslali blahopřání prezidentovi ČSFR, V. Havlovi. --F. Nový z Austrálie byl s třemi přáteli na ustavujícím sjezdu Čs. strany národně socialistické v Praze; jen jeden z nich byl uznán za delegáta. F. Nový se domnívá, že by strana dostala víc hlasů, kdyby šla do voleb jako strana národně sociální. --Kibuc Kfar Masaryk v Izraeli vydal zvláštní publikaci, v které je zachycena sloves a obrazem nedávná návštěva pres. Havla a ministra zahraničí J. Dienstbiera. --Majitel Dialogu V. Hora má nyní knižní velko-obchod v Praze; adresa: PS 879, Opatovická 18, 113 81 Praha 1. Katalog "Knihy z Prahy" má 60 stran a obsahuje knihy, které vyjdou letos a v r. 1991. --"Vid. Svob. Listy" přinesly zajímavý článek Oty Hory z Ottawy "Cenná poučení z knihy Václava Havla 'Dálkový výslech'". --Hrob prof. E. Denise na hřbitově v Seaux u Paříže je v sekci 14, 2. řada vlevo, č. 8. Je tam i jeho paní, roz. Marguerite Friedel, 1862-1942. Životní data prof. Denise: 1849-1921. --Paroulek hledá zem. inž. Čulika. --Duškovi /otec a 2 synové/ operují úspěšnou stavební firmu v Anglii /v Brookwoodu a v High Wycombe/. Adresa: P. P. Dušek, 11 Hoylake Gdns., Eastcote Ruislip, Middx. HA4 9SJ, England. --Dr. Karel Vrána z Nepomucka slaví "65" 24. 8. Blahopřejeme! --17. 6. tomu bylo 10 let, co ve Vídni náhle zemřel dr. Ivo Šafář.

NAŠI V USA

"Hlas národa" z Chicaga přinesl zajímavou úva- hu k nedávným volbám v ČSFR, z pera dr. Mojmíra Povolného, pod názvem "Relativní náprava absolutního zla". Vyjadřuje názor, že skoro 1,500.000 hlasů odevzdaných komunistům je pro demokracii zklamáním a varováním. --Čtenář z NY nás upozornil, že tam vyšla nová kniha o Wallenbergovi. Jmenuje se "What happened in Budapest", s podtitulem "Kniha, která zmizela", stojí US\$ 17.45 a je k dostání na adrese: Vantage Press, 516 W. 34th St., New York, NY 10001, USA. Tel. 212-736-1767. Doporučujeme. -- Pro zimní pobyt v parku ve slunné jižní Kalifornii se prodá či pronajme 3-pok. mobilehome. Cena: US\$ 11.995, měs. nájem US\$ 89. Pište na: P. Tůma, HCO 1, Box 12-217, Niland, CA. 92257, USA. Tel. /619/ 354-4138. --I rektor KU, dr. Radim Palouš, se pochvalně vyjádřil o třetím dílu Pejscarovy "Poslední pocty". --Tony Čech s paní /Michigan/ navštívil starou vlast a Macochu. --Krajanka Kim Zmeškalová, 14, z Houston, TX, patří mezi nejlepší gymnastky světa. --Telefonní firma US West chce v ČSFR investovat \$60 milionů do celulárních telefonních systémů v Praze, Brně a v Bratislavě. /V ČSFR připadá nyní jen 14 telefonů na 100 osob./ --Daniel Zemánek ze Santa Barbara, CA. a David Tříška z Northbrook, IL. otevřeli v Praze "American Hospitality Center". --Krajan A. Růžička z Chicaga a jeho přítel Frank Skudrna přispěli v Praze k založení prvního ROTARY-klubu; byl u toho také torontský Tibor Gregor. --Spisovatel Jan Beneš, t.č. učitel na jaz. škole am. armády v CA, poskytl interview "Obraně lidu" během své nedávné návštěvy ČSFR. Studenti v Monterey nejraději čtou knihu "Černí baroni". --Z. Pražák, Cleveland, OH, nám sdělil, že v Praze zemřel "kanonýr" Olda Nejedlý, 80. --Při texaské univerzitě v Austinu byla zřízena stolice českého jazyka. Tamní krajané přispěli částkou skoro 1 mil. dol. --Poúnorový exulant dr. Josef Novák, známý sportovec, zemřel na lyžařské sjezdovce v Kolorádu. --Video vystoupení W. Matusky v Lucerně 6. 3. 90 je za \$33.50 k dostání na adrese: De-Mar, PO Box 85 96, Madeira Beach, FL. 33738, USA. --Na září se plánuje schůzka čs. skautských veteránů u br. J. Filipa v Glen, NH. --Delegace Karpato-Rusínů z vých. Slovenska navštívila USA. Fin. náklady hradila obec Medzilaborce. V USA žije -podle prof. Magocsiho z U. of T.- na 700.000 osob karpato-rusínské původu. --Dovídáme se, že těsně před svou smrtí v USA navštívil býv. čs. diplomat Nikuláš Mára Prahu. --Také básnička Pavla Podolská, CA, byla nedávno v Praze.

VANIKOVA ZKOUŠKA...

Po jednání z řadou našich ministrů se zastavila v redakci Lidových novin vzácná návštěva z USA: v doprovodu známého právníka, Jamese Adlera, přišel americký kongresman Charles Vanik. S jeho jménem je spojen zákon, který v minulosti řadu let zabraňoval rozvoji hospodářských styků USA s totalitními režimy právě s poukazem na to, že nejmodernější techniku Západu nelze vyvážet do zemí, které pohrdají lidskými právy.

Jeden z jeho předků se ještě jmenoval Karel Vaněk a i když Charles Vanik i s rozvětvenou rodinou plně patří do Ameriky, umí stále ještě velmi dobrou češtinou doslova vyznat lásku "staré vlasti". Zde jsou jeho slova: "Mám naprostou důvěru, že se Československo velmi rychle pozvedne ze svých dnešních problémů. Starý systém vás celá desetiletí hospodářsky velice podlamoval. Ale Československo má ve světě jméno. Máte velmi schopné lidi. Byl jsem v Kongresu, když tam mluvil prezident Havel. Amerika si ho zamilovala, protože má ráda lidi intelektuálně pronikavé. Když Havel žádal o pomoc pro Rusko především, Amerika to přijala jako hlubokou vizi vnitřních politických a hospodářských souvislostí na druhé straně globu, které se jinak než spojitě nedají vyřešit.

Na otázku, jak ale USA v hospodářských těžkostech pomohou nám, budou-li investovat u nás, Charles Vanik ubral na nadšené retorice a řekl otevřeně: "Ano, když bude vaše zákonodárství natolik jasné a v pořádku, aby se Američané u vás prostě nebáli o svůj kapitál. To je základní podmínka. Nezapomeňte, že i to, čemu se dnes říká 'menší a střední americké podniky', jsou firmy velmi bohaté, ale přitom seriózní, kterým jde ani ne tak o velké zisky, jako o solidní, udržitelný a stabilní vývoj. Toho můžete využít. Ale chce to z vaší strany méně nespěšlosti a hlubší analýzu."

Charles Vanik nakonec prozradil, že má zvláštní test na to, zda země je či není schopná prosperit. Viděno z Ameriky, je to - vůdčí Československu - zřejmá snaha desetitisíců emigrantů o hospodářskou a kulturní pomoc. A schopnost domácí inteligence přebírat ze světa to lepší. Doufejme, že se pan Vanik přitíší nemýlí.

DOMÁCÍ UZENINY * EVROPSKÉ LAHÚDKY

MEAT PRODUCTS

ILJA
SANDA

2216 BLOOR WEST (u Runy, mede)

TORONTO, ONT. M6S 1N4

TEL: 766-8338

Máme také houskové knedlíčky.

Tito čtyři čiperní chlapi si vzali do hlavy, že ve Slatiňanech, jižně od Chrudimě, založí skauting. Zatím utvořili družinu a pracují na úpravě klubovny, která se nachází na pozemku slatiňanského zámku. Je to pravý dřevěný smub, který si uvnitř už vkusně vyzdobili.

Jsou vlastně uprostřed krásného parku, kterému vévodí socha koně. Jejich sousedem je Vysokomá stanice pro chov koní a hřebčín černých kladubáků /obě instituce vedl až do nedávna doc. Jaromír Dušek/ a zajímavé Hipologické muzeum v zámku, které se právě restauruje. Vedoucím skupiny je Daniel Korbel, Wolkerova 642, 538 27 Slatiňany, ČSFR-Czechoslovakia. Zatím nemají pomůcky a skautské příručky a pražské ústředí zatím jen plánuje. Kdo by jim chtěl jakkoliv pomoci, může psát na výše uvedenou adresu. Děkujeme za ně.

HODLÁTE-LI KOUPIIT NEBO PRODAT
DŮM, OBCHOD, ŽIVNOST
NEBO JINÝ TYP NEMOVITOSTI...

obraťte se s důvěrou na

GEORGE J. B. DANES

Family
Trust

Corporation Realtor

Tel. 439-1660 /anglicky/
266-1659 /česky/